

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

15 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Marin Pântea în numele inculpatului Mihail Nazarco și ultimul, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2018, în cauza penală, în privința lui

Nazarco Mihail Xxxxx, născut la xxxxx, originar din r-nul Xxxxx, domiciliat în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 05.12.2017 până la 13.07.2018;

Instanța de apel de la 10.09.2018 până la 10.10.2018;

Instanța de recurs de la 08.08.2019 până la 15.01.2020.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 13 iulie 2018, inculpatul Mihail Nazarco învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, a fost achitat, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Mihail Nazarco este învinuit de faptul că fiind deținător al permisului de conducere de categoria „B”, „C”, la data de 09.09.2017 aproximativ ora 14:30, conducând automobilul de model „Dacia Logan” cu numere de înmatriculare Xxxxx deplasându-se pe str. Mircea cel Bătrân, com. Budești, mun. Chișinău, exprimând neatenție față de trafic și încredere exagerată în sine, a încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere. Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 și anume: prevederile pct. 3 al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care, participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului; prevederile pct. 10 alin. (1) lit. b) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care „*persoana care conduce un vehicul trebuie: ...b) să posede cunoștințe*

și să execute cerințele prezentului regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum ..." prevederile pct. 39 alin. (2) lit. a) și b) al Regulamentului Circulației Rutiere potrivit cărora, „înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers: conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic, în cazul în care vehiculul iese de pe un teritoriu adiacent drumului, conducătorul trebuie să se informeze prin intermediul mijloacelor de semnalizare rutieră și să circule doar în direcția permisă de deplasare pe drumul respectiv: să cedeze trecerea pietonilor și vehiculelor care circulă pe acest drum”; prevederile pct. 45) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului” prevederile pct. 56 alin. (3) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care: „în cazul virării la dreapta sau la stânga, conducătorul de vehicul trebuie să cedeze trecerea bicicliștilor și conducătorilor de ciclomotoare care traversează acest carosabil pe pista pentru bicicliști, precum și pietonilor care traversează carosabilul drumului, pe care acesta urmează să vireze”; iar drept urmare a încălcărilor în cauză, nu s-a isprăvit cu conducerea mijlocului de transport și neasigurându-se de siguranță efectuării manevrei de virare la dreapta, în preajma edificiului nr. 38 din str. Mircea cel Bătrân, com. Budești, mun. Chișinău. a tamponat pietonul Petru Gatmaniuc, care s-a antrenat în traversarea intersecției, ulterior părăsind locul accidentului rutier. În consecință, în urma impactului, pietonului Petru Gatmaniuc, i-au fost cauzate conform raportului de expertiză judiciară nr. 2289/D din 01.11.2017, vătămări corporale manifestate în fractura falangei proximale degetului IV planta dreaptă, edem a țesuturilor moi la nivelul plantei drepte, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Mihail Nazarco să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal și să-i fie aplicată pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, cu încasarea din contul

inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 320 lei și admiterea acțiunii civile înaintate de partea vătămată.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, în ședința de judecată acuzarea a administrat și prezentat instanței suficiente probe, examinate minuțios și sub toate aspectele și dobândite în procesul urmăririi penale în mod legal, cu respectarea normelor procesuale, care demonstrează faptele comise de inculpat.

Astfel, procurorul a conchis că, instanța de fond eronat a apreciat probele administrate unilateral în favoarea inculpatului, fără a ține cont de prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

3.1. Nefiind de acord cu sentința a declarat apel partea vătămată și civilă Petru Gatmaniuc prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Mihail Nazarco să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal și să-i fie aplicată pedeapsa în limitele solicitate de către procuror și încasarea din contul inculpatului în beneficiul lui Petru Gatmaniuc a prejudiciului material sub formă de venit nerealizat pe perioada 09 septembrie 2017 până la 30 septembrie 2017 în sumă de 2 450 lei, a prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei și a cheltuielilor pentru asistență juridică în sumă de 700 lei.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, instanța de fond eronat a constatat că nu s-a dovedit în ședința de judecată producerea vătămărilor corporale părții vătămate în urma acțiunilor ilegale ale lui Mihail Nazarco, nefiind constatată legătura causală între fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile, or, probele administrate în respectiva cauză penală demonstrează indubitabil vinovăția inculpatului.

De asemenea, apelantul a menționat că, în perioada de 09 septembrie - 30 noiembrie 2017 a fost imobilizat la pat, nu a avut posibilitatea de a se deplasa de sine stătător o perioadă îndelungată, a necesitat de îngrijiri medicale și îngrijirea din partea rudelor. După aceasta el și-a recuperat parțial capacitatea de a se deplasa de sine stătător, însă aceasta nu a fost destul pentru a-i permite de a activa în câmpul muncii.

Astfel, partea vătămată a indicat că, activa în calitate de salariat în cadrul SRL „Magic PC” unde primea salariu mediu lunar în cuantum de 3 500 lei. Luând în considerație că era în imposibilitate de a lucra în perioada 09 septembrie -30 septembrie 2017, acesta a ratat un venit în sumă de 2 450 lei.

Mai mul decât atât, apelantul a susținut că, infracțiunea comisă de inculpatul Mihail Nazarco a avut un impact psihologic negativ foarte puternic asupra familiei sale cât și un caracter foarte negativ asupra sa.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2018, apelurile declarate de către procuror și de partea vătămată și civilă Petru Gatmaniuc împotriva sentinței au fost admise, casată sentința integral și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Mihail Nazarco se recunoaște vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal și se aplică pedeapsa cu amendă în mărime de 500 unități convenționale, ce constituie 25 000 lei.

În conformitate cu art. 64 alin. (3¹) Cod penal, inculpatul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 72 ore din momentul în care hotărârea devine executorie.

Solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 320 lei, suportate în legătură cu efectuarea expertizei medico-legale se trec în contul statului.

Acțiunea civilă înaintată de partea civilă Petru Gatmaniuc împotriva lui Mihail Nazarco privind încasarea prejudiciului material sub forma venitului ratat în sumă de 2 450 lei, se admite în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

Acțiunea civilă înaintată de partea civilă Petru Gatmaniuc împotriva lui Mihail Nazarco privind încasarea prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei, se admite parțial. Se încasează de la inculpat în beneficiul părții vătămate Petru Gatmaniuc suma de 20 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral și suma de 700 lei, cu titlu de cheltuieli de acordare a asistenței juridice.

În rest, cerințele privind încasarea prejudiciului moral, se resping ca fiind nefondate.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel a constatat în conformitate cu art. 385 alin. (1). pct. 1)-14) Cod procedură penală că inculpatul Mihail Nazarco, fiind deținător al permisului de conducere de categoria „B”, „C”, la data de 09.09.2017 aproximativ ora 14:30, conducând automobilul de model „Dacia Logan” cu numere de înmatriculare CQB 321 deplasându-se pe str. Mircea cel Bătrân, com. Budești, mun. Chișinău, exprimând neatenție față de trafic și încredere exagerată în sine, a încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere. Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 și anume: prevederile pct. 3 al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care, participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului; prevederile pct. 10 alin. (1) lit. b) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care „persoana care conduce un vehicul trebuie: ...b) să posede cunoștințe și să execute

cerințele prezentului regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum ...” prevederile pct. 39 alin. (2) lit. a) și b) al Regulamentului Circulației Rutiere potrivit căroră, „înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers: conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic, în cazul în care vehiculul iese de pe un teritoriu adiacent drumului, conducătorul trebuie să se informeze prin intermediul mijloacelor de semnalizare rutieră și să circule doar în direcția permisă de deplasare pe drumul respectiv: să cedeze trecerea pietonilor și vehiculelor care circulă pe acest drum”; prevederile pct. 45) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului” prevederile pct. 56 alin. (3) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care: „în cazul virării la dreapta sau la stânga, conducătorul de vehicul trebuie să cedeze trecerea bicicliștilor și conducătorilor de ciclomotoare care traversează acest carosabil pe pista pentru bicicliști, precum și pietonilor care traversează carosabilul drumului, pe care acesta urmează să vireze”; iar drept urmare a încălcărilor în cauză, nu s-a isprăvit cu conducerea mijlocului de transport și neasigurându-se de siguranța efectuării manevrei de virare la dreapta, în preajma edificiului nr. 38 din str. Mircea cel Bătrân, com. Budești, mun. Chișinău. a tamponat pietonul Petru Gatmaniuc, care s-a antrenat în traversarea intersecției, ulterior părăsind locul accidentului rutier. În consecință, în urma impactului, pietonului Petru Gatmaniuc, i-au fost cauzate conform raportului de expertiză judiciară nr. 2289/D din 01.11.2017, vătămări corporale manifestate în fractura falangei proximale degetului IV planta dreaptă, edem a țesuturilor moi la nivelul plantei drepte, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie.

Astfel, instanța de apel a menționat că, necătând la faptul că inculpatul vina în cele incriminate nu a recunoscut-o, faptul comiterii acțiunilor infracționale imputate acestuia este dovedită prin următoarele mijloace de probă: declarațiile părții vătămate Petru Gatmaniuc (f.d. 149-151); declarațiile martorului Vitalie Stoian (f.d.

167-168); procesul-verbal de confruntare din 01.11.2017 între partea vătămată Petru Gatmaniuc și martorul Vitalie Stoian (f.d.51-53); procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 10.09.2017 precum și anexele acestuia - planșa fotografică și schița accidentului rutier, potrivit căruia accidentul rutier s-a produs în mun. Chișinău, com. Budești, str. Mircea cel Bătrân, 24, carosabilul fiind orizontal, starea carosabilului la momentul producerii accidentului rutier este uscat, carosabilul are o lățime de 4.7 metri cu deplasare în două sensuri, pe carosabil marcajele rutiere lipsesc, carosabilul se mărginește din partea dreaptă cu un gard acostament, iar în partea stângă de asemenea cu un gard acostament, circulația rutieră pe sectorul dat este nedirijată. de asemenea pe sectorul dat indicatoarele rutiere lipsesc, pe carosabil nu se observă careva urme de derapare, careva urme de frânare nu au fost depistate (f.d. 15-17); procesul-verbal de cercetare suplimentară a locului accidentului rutier din 27.09.2017 precum și anexele acestuia - planșa fotografică și schița accidentului rutier, potrivit căruia accidentul rutier s-a produs în mun. Chișinău, com. Budești, str. Mircea cel Bătrân, 24, carosabilul fiind orizontal acoperit cu pietriș, starea carosabilului este uscat, carosabilul are o lățime de 4.7 m cu deplasare în două sensuri, pe carosabil marcajele rutiere lipsesc, carosabilul se mărginește din partea dreaptă cu un gard acostament, iar în partea stângă de asemenea cu un gard acostament, circulația rutieră pe sectorul dat este nedirijată, de asemenea pe sectorul dat indicatoarele rutiere lipsesc. La fața locului potrivit declarațiilor lui Petru Gatmaniuc, locul tamponării a avut loc a avut loc la o distanță de 0.5 m în raport cu axa intersecției străzii Mircea cel Bătrân (f.d. 18-26); raportul de expertiză judiciară nr. 2289/D din 01.11.2017 la examinarea fișei medicale pentru departamentul de medicină urgentă nr. 80679 pe numele lui Petru Gatmaniuc, s-a concluzionat existența fracturii falangei proximale degetului IV planta dreaptă, edem a țesuturilor moi la nivelul plantei drepte, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur. posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie. Luând în considerație localizarea anatomică și caracterul morfologic a leziunilor corporale depistate, producerea acestora în rezultatul căderii libere din poziție verticală este puțin probabil. Se poate de presupus că pietonul s-a aflat orientat cu partea dreaptă a corpului față de unitatea de transport (f.d. 70-71); procesul-verbal de examinare a obiectului din 02.11.2017 (f.d. 31-33).

Instanța de apel a ajuns la concluzia că, acțiunile infracționale ale inculpatului Mihail Nazarco cuprind elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere, de către

persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale.

De asemenea, instanța de apel a indicat că, instanța de fond nu a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, nu a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și, prin urmare, eronat concluzionând despre achitarea inculpatului, pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Așadar, în contextul stabilirii vinovăției inculpatului în comiterea faptei prejudiciabile imputate, instanța de apel a apreciat ca fiind pertinente și concludente declarațiile părții vătămate Petru Gatmaniuc care a declarat că șoferul automobilului de model „Dacia Logan” l-a călcat pe piciorul drept, cu roata lateral stânga. Declarațiile părții vătămate Petru Gatmaniuc coroborează cu concluziile raportului de expertiză judiciară nr. 2289/D prin care la Petru Gatmaniuc, s-a stabilit existența fracturii falangei proximale degetului IV planta dreaptă, edem a țesuturilor moi la nivelul plantei drepte, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie. Luând în considerație localizarea anatomică și caracterul morfologic a leziunilor corporale depistate, producerea acestora în rezultatul căderii libere din poziție verticală este puțin probabil. Se poate de presupus că pietonul s-a aflat orientat cu partea dreaptă a corpului față de unitatea de transport.

Cu referire la declarațiile martorului apărării Maria Tărîță, instanța de apel a menționat că aceasta nu a văzut momentul comiterii accidentului rutier, însă a fost martor ocular la ceea ce s-a întâmplat la locul comiterii accidentului rutier, imediat după impact, or, acest martor a comunicat instanței de judecată că a doua zi l-a văzut pe Petru Gatmaniuc cu piciorul în ghips, dar cum a ajuns cu piciorul în ghips nu cunoaște.

Referitor la declarațiile martorului Vitalie Stoian care a indicat că Petru Gatmaniuc nu a fost tamponat, el fiind în taxi pe bancheta din față, instanța de apel a apreciat critic declarațiile acestui martor pe motiv că aceste declarații nu coroborează cu alte probe, mai mult sunt combătute prin declarațiile părții vătămate Petru Gatmaniuc, care coroborează cu concluziile raportului de expertiză judiciară nr. 2289/D.

De asemenea, instanța de apel a conchis că, instanța de fond eronat a apreciat concluziile raportului de expertiză judiciară nr. 2289/D, care confirmă declarațiile părții vătămate Petru Gatmaniuc, or, luându în considerație localizarea anatomică și

caracterul morfologic a leziunilor corporale depistate, producerea acestora în rezultatul căderii libere din poziție verticală este puțin probabil.

La fel, instanța de apel nu a reținut aprecierea instanței de fond referitor la faptul că prin procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 10.09.2017, schița accidentului rutier și procesul-verbal de cercetare suplimentară a locului accidentului rutier din 27.09.2017 se atestă nevinovăția inculpatului Mihail Nazarco în comiterea faptei prejudiciabile, deoarece actele menționate reflectă că accidentul rutier s-a produs în mun. Chișinău, com. Budești, str. Mircea cel Bătrân, 24, carosabilul fiind orizontal, starea carosabilului la momentul producerii accidentului rutier este uscat, carosabilul are o lățime de 4.7 metri cu deplasare în două sensuri, pe carosabil marcajele rutiere lipsesc, carosabilul se mărginește din partea dreaptă cu un gard acostament, iar în partea stângă de asemenea cu un gard acostament, circulația rutieră pe sectorul dat este nedirijată, de asemenea pe sectorul dat indicatoarele rutiere lipsesc, pe carosabil nu se observă careva urme de derapare, careva urme de frânare nu au fost depistate. Or, probele menționate apreciate în coroborare cu declarațiile părții vătămate care a indicat că șoferul automobilului de model „Dacia Logan” l-a călcat pe piciorul drept, cu roata lateral stânga, demonstrează vinovăția inculpatului indubitabil.

Totodată, instanța de apel a concluzionat că, în acțiunile inculpatului sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunii imputate, și anume: Latura obiectivă a infracțiunii s-a realizat prin încălcarea regulilor de securitate a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport. În legătură cu care fapt au apărut urmări sub formă de vătămări medii ale integrității corporale și care se află în raport de cauzalitate cu comiterea acestor reguli. Inculpatul a încălcat prevederile pct. pct. 3, 10 alin. (1). lit. b). 39 alin. (2). lit. a), b). 45 și 56 alin. (3) ale Regulamentului Circulației Rutiere.

În concluzie, instanța de apel a constatat cu certitudine în baza materialelor dosarului penal că inculpatul Mihail Nazarco a comis infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (1) Cod penal.

Cu referire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, instanța de apel ținând cont de prevederile art. 7, 75, 61 Cod penal și de faptul că, inculpatul Mihail Nazarco nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, nu are antecedente penale, nu a recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află.

În acord cu prevederile art. 16 Cod penal, infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (1) Cod penal se califică ca infracțiune „mai puțin gravă”. Careva circumstanțe atenuante sau agravante în privința inculpatului Mihail Nazarco nu au fost reținute.

În această ordine de idei, instanța de apel a stabilit inculpatului pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, ce constituie 25 000 lei.

Cu referire la acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată, instanța de apel a admis-o parțial remarcând referitor la încasarea prejudiciului material sub forma venitului ratat în sumă de 2 450 lei, că în sesiunea de judecată nu au fost administrate probe în acest sens, astfel asupra cuantumului despăgubirilor convenite urmează să hotărască instanța civilă. Cu referire la cerința părții vătămate de încasarea prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei, instanța de apel a notat că repararea prejudiciului moral reprezintă satisfacții echitabile destinate a compensa material suferințele fizice ale părții vătămate, ca urmare a acțiunilor infracționale ale făptuitorului. Cu referire la cuantumul prejudiciului moral solicitat, acesta nu este supus unor criterii legale prestabilite, ci determinarea lui în concret este lăsată la libera apreciere a instanței de judecată.

În acest sens, instanța de apel luând în considerație că reclamantului prin acțiunile infracționale ale inculpatului în mod cert i-au fost cauzate atât suferințe fizice, prin faptul că acestuia i-au fost cauzate vătămări medii a integrității corporale și a sănătății, cât și suferințe psihice, a menționat că suma de 20 000 lei, ce urmează a fi încasată cu titlu de despăgubiri prin echivalent bănesc a prejudiciului moral cauzat, reprezintă o justă și echitabilă satisfacție a prejudiciului moral suferit de reclamant, în coraport cu suferințele fizice și psihice la care a fost supus și consecințele survenite, precum și cu poziția socială și economică a inculpatului.

Referitor la cerința reclamantului Petru Gatmaniuc privind încasarea de la Mihail Nazarco a sumei de 700 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, instanța de apel a conchis că în acest sens, reclamantul a anexat bonul de plată seria DAA nr. 12949406 prin care se confirmă că, ultimul a achitat suma de 700 lei pentru serviciile de asistență juridică.

Cu referire la cerința acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului, instanța de apel în conformitate cu art. 227, 229 Cod procedură penală, va trece în contul statului cheltuielile de judecată în sumă de 320 lei, suportate în legătură cu efectuarea expertizei medico-legale.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, de către avocatul Marin Pântea în numele inculpatului Mihail Nazarco și ultimul, prin care solicitată casarea deciziei, cu menținerea sentinței.

În motivarea celor solicitate, recurenții susțin că, instanța de apel eronat a ajuns la concluzia că inculpatul se face vinovat de cele imputate prin rechizitoriu, or, instanța de apel a apreciat probele unilateral în favoarea acuzării.

Mai mult decât atât, aportorul și inculpatul susțin unanim că, instanța de apel neîntemeiat a apreciat critic declarațiile martorului Vitalie Stoian, or, ultimul nu și-a schimbat pe întregul proces penal declarațiile, fiind preîntâmpinat de răspunderea penală pentru declarații mincinoase.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate în raport cu materialele cauzei Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Sub acest aspect se reține că, recursul declarat este fondat în drept pe temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Cu referire la temeiurile de drept prevăzute de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, indicate de către recurenți, Colegiul penal susține că, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârii contestate, care ar fi erorile de drept și esența circumstanțelor că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens, indicând doar dezacordul cu aprecierea probelor dată de către instanța de apel.

Astfel, Colegiul penal indică că, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al avocatului și inculpatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurent. Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Cu referire la alegațiile inculpatului și apărătorul acestuia cu privire la dezacordul cu aprecierea probelor de către instanța de apel, Colegiul penal reamintește că la etapa recursului ordinar nu declanșează un control asupra fondului cauzei, ci verifică doar dacă s-au aplicat corect normele de drept la faptele constatate de instanța de fond și, după caz, de instanța de apel.

Astfel, critica adusă de către avocatul Marin Pântea și inculpatul Mihail Nazarco referitor la procedura de apreciere a probelor, ține de starea de fapt, care a fost efectuată de instanța de apel și careva îndoieli privind corectitudinea aprecierii lor nu sunt, instanța de apel pe deplin le-a examinat, apreciind toate probele din dosar în ansamblu și, conform art. 414 alin. (2), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, s-a pronunțat detaliat asupra motivelor cererilor de apel.

O nouă reapreciere a probelor în modul propus de autorul recursului nu poate fi efectuată de către instanța de recurs, deoarece aceasta judecă numai temeiurile de drept.

Subsecvent, Colegiul penal subliniază că potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o Curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei).

Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (hotărârea CtEDO Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos).

Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, activitatea instanțelor de fond privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Totodată, instanța de recurs respinge ca neîntemeiată poziția apărării precum că instanța de apel eronat a apreciat declarațiile lui Vitalie Stoian acesta neschimbându-și declarațiile pe întregul proces de judecată, or, instanța de apel corect a apreciat critic declarațiile acestui martor pe motiv că aceste declarații nu coroborează cu alte probe, mai mult sunt combătute prin declarațiile părții vătămate Petru Gatmanic, care coroborează cu concluziile raportului de expertiză judiciară nr. 2289/D (vezi pct. 4.1. din prezenta decizie).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de către recurenți că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Marin Pântea în numele inculpatului Mihail Nazarco și ultimul, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui *Nazarco Mihail Xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la *11 februarie 2020*.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan